

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ทำการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกสตรอบเบอร์ในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีการปลูกสตรอบเบอร์ใน 4 อำเภอคือ อำเภอแมริม อำเภอสะเมิง อำเภอฝางและอำเภอจอมทอง ในปีการผลิต 2541/42

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling Method) ทุกระดับตั้งแต่ระดับอำเภอถึงระดับหมู่บ้าน

1. ในจังหวัดเชียงใหม่ เลือกอำเภอที่มีเกษตรกรปลูกสตรอบเบอร์หนาแน่น 2 อำเภอคือ อำเภอแมริมและอำเภอสะเมิง

2. แต่ละอำเภอกำหนดพื้นที่ศึกษาโดยพิจารณาจากตำบลที่มีการปลูกสตรอบเบอร์และสามารถขายผลผลิตได้แล้ว อำเภอแมริมมี 1 ตำบลได้แก่ ตำบลโป่งแยงและอำเภอสะเมิงมี 1 ตำบลได้แก่ ตำบลบ่อแก้ว ทำการสุ่มหมู่บ้านแบบเจาะจงประชากรในขั้นนี้คือ หมู่บ้านที่มีเกษตรกรปลูกสตรอบเบอร์ในหมู่บ้านที่เป็นตัวแทนของแต่ละตำบลมาเพียงตำบลละ 3 หมู่บ้านทำการหาขนาดตัวอย่าง (Sample Size) ซึ่งเป็นจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกสตรอบเบอร์ 492 ราย ใช้ขนาดของตัวอย่าง 20 เปอร์เซ็นต์ ได้เท่ากับ 98 รายและเนื่องจากจำนวนประชากรทั้งหมดของแต่ละหมู่บ้านไม่เท่ากัน การคิดคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะต้องคำนวณหาสัดส่วนที่เหมาะสมต่อประชากรในแต่ละกลุ่ม และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

อำเภอ	ตำบล	ชื่อหมู่บ้าน	ขนาดประชากร (Ni) (ราย)	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (ni) (ราย)
แมริม	โป่งแยง	1)โป่งแยงใน	76	15
		2)โป่งแยงนอก	28	5
		3)ม่วงคำ	98	20
สะเมิง	บ่อแก้ว	1)ป่าเกี๊ยะนอก	110	22
		2)แม่ยางห้า	90	18
		3)บ่อแก้ว	90	18
		รวม	492 (N)	98 (n)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แบบสอบถามเพื่อนำไปสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกสตอเบอรี่ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลการผลิตสตอเบอรี่ของเกษตรกร

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการจำหน่ายสตอเบอรี่และราคาที่เกษตรกรได้รับ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรด้านการผลิตและการจำหน่ายสตอเบอรี่

2. การศึกษาวิถีการตลาดสตอเบอรี่ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ให้ข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารและหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลปฐมภูมิ โดยการสัมภาษณ์เกษตรกร พ่อค้าสตอเบอรี่ และเจ้าของกิจการโรงงานแปรรูป

การทดสอบแบบสอบถาม

หลังจากสร้างแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามไปทดสอบกับผู้ปลูกสตรอเบอรี่ ในอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัยจำนวน 10 ราย เพื่อตรวจสอบความบกพร่องของคำถามและนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมเพื่อนำไปใช้จริงต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปรผลของการวิจัยจะนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science, SPSS/PC⁺) โดยแบ่งการวิเคราะห์ดังนี้

1. ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกสตรอเบอรี่ตลอดจนการผลิตสตรอเบอรี่ วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์วิธีการตลาดใช้ข้อมูลที่ได้รวบรวมจากข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิ จากเอกสาร หน่วยงานต่าง ๆ เกษตรกร พ่อค้าสตรอเบอรี่ และเจ้าของกิจการโรงงานแปรรูป นำมาวิเคราะห์และสรุปเพื่ออธิบายลักษณะของวิธีการตลาดสตรอเบอรี่